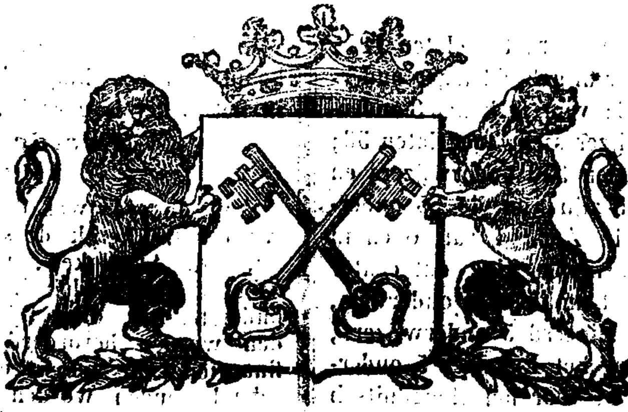
1859. N°. 134

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 9 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 November.

Zaturdag 29 October jl. had de 25ste jaarlijksche algemeene vergadering der Maatschappij voor Toonkunst, alhier gevestigd, plaats.

De vergadering werd, behalve door de leden met hunne dames, bijgewoond door afgevaardigden uit het gemeentebestuur, uit de commissie voor de onderwijzers-kweekschool en door voorzitter en secretaris van het muziekgezelschap Sempre Crescendo en de liedertafel de Avondster.

De vergadering door den voorzitter van commissarissen, den heer J. van Heukelom, met eene voorafspraak, waarin door hem het 25 jarig bestaan der maatschappij herdacht werd, geopend zijnde, droeg de secretaris, namens commissarissen, het verslag over het afgeloopen maatschappelijk jaar voor.

Uit dit verslag bleek, dat de maatschappij 116 leden en 1 donateur telde, zijnde dit getal op dezelfde hoogte gebleven.

Op de muziekschool waren 107 leerlingen, zijnde 4 minder dan in het vorige jaar, ingeschreven, van welke 4 voor de eerste beginselen, 67 voor de piano, 7 voor de viool, 2 voor de violoncel en 27 voor den zang. De normaalklasse telde 25 leerlingen, zijnde een meer dan in 1858.

De zangvereeniging telde 46 leden en hield in den afgeloopen winter hare gewone bijeenkomsten. Op den 12den Mei werden de door haar bestudeerde stukken, bestaande in Psalm 115 van Mendelssohn Bartholdy, Motetten für Weibliche Stimmen van denzelfden; het Vater Unser van Spohr; het Halleluja van Händel, voor de leden der maatschappij ten gehoore gebragt. Ten gevolge van het gering aantal leden die zich voor de bijeenkomsten in den aanstaanden winter hebben verbonden, zullen de oefeningen geen plaats vinden.

De staat der kas, voor zooverre die vóór het einde van het maatschappelijk jaar had kunnen worden opgemaakt, leverde bij eenen ontvang van ± ƒ 3067 en uitgaaf van ± ƒ 3000, een batig saldo van ± ƒ 67. Het spaarfonds is in onveranderden toestand gebleven. De bibliotheek is verrijkt geworden met den aankoop van een aanzienlijk getal partituren, waaronder eenige van Mozart.

De leden der maatschappij werden uitgenoodigd tot het nazien der rekening en verantwoording op Donderdag den 22sten November 1859, des avonds ten 8 ure, in het gebouw tot Nut van 't Algemeen.

Als commissaris nam de heer Longepee, reeds in het voorgaande verslag als zoodanig genoemd, zitting. De heer dr. C. Leemans, sedert vele jaren als secretaris werkzaam, verzocht zijn ontslag uit die betrekking. Steeds vermeerderende bezigheden beletten hem de betrekking van secretaris, zooals hij dit wenschte en in het belang der maatschappij noodig rekende, langer waar te nemen. Ofschoon commissarissen ongaarne dit verzoek inwilligden, moesten zij evenwel de billijkheid der gronden, voor het verzoek aangevoerd, erkennen, en verleenden aan den heer Leemans zijn eervol ontslag als secretaris, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten aan de maatschappij bewezen, terwijl hij werd uitgenoodigd als gewoon commissaris te blijven zitting nemen. Tot secretaris werd benoemd de commissaris mr. P. C. Lezwijn.

De maatschappij leed een groot verlies door het overlijden van haren geachten commissaris-thesaurier, den heer J. A. Susanna, die in die betrekking gedurende vele jaren groote diensten aan de maatschappij had bewezen en die op verschillende wijze haren bloei had trachten te bevorderen. Ook voor het collegie van commissarissen, waarin hem hooge achting werd toegedragen, was zijn overlijden een groot verlies.

Hierna werden door de leerlingen der muziekschool de volgende muziekstukken met gepaste vrijmoedigheid en tot genoegen der aanwezigen voorgedragen.

Eerste Afdeeling.

N°. 1. Priestermarsch uit Athalia van F. Mendelssohn Bartholdy, voor Piano à 8/m., uitgevoerd door de leerlingen H. M. Hensterman, H. M. W. Kooreman, M. en S. van Kaathoven.

N°. 2. Dubbel bezette Rondo voor Piano à 4/m., van J. Rozenhain, uitgevoerd door de leerlingen E. M. van Henkelom, A. H. van Outeren, L. C. M. en H. C. A. Quant.

N°. 3. Le Lac, van J. Niedermeijer, voor Sopraanstem, gezongen door de leerling H. M. W. Kooreman.

N°. 4. Fantaisie voor Viool, van J. B. Singelée, uitgevoerd door de leerling P. R. Tak.

N°. 5. Fantaisie voor de Piano, van T. Oesten, uitgevoerd door de leerling J. G. D. van Renesse.

N°. 6. La Foi, l'Espérance, 3st. Kooren van G. Rossini, gezongen door de leerlingen van de 2de en 3de Zangklasse.

Tweede Afdeeling.

N°. 7. Nocturno voor Piano à 4/m., van J. N. Hummel, uitgevoerd door de leerlingen M. en S. van Kaathoven.

N°. 8. Sehnsucht, van A. Romberg, voor Sopraan en Obligaat Viool, gezongen en uitgevoerd door H. M. Hensterman en L. Schlegel.

N°. 9. Rondo voor Piano, van J. Czerny, uitgevoerd door de leerling S. A. A. de Graaf.

N°. 10. Dubbel bezette Polonaise voor Piano à 4/m., van L. van Beethoven, uitgevoerd door de leerlingen A. G. Hoos, J. J. Meerburg, A. van Iersel en M. H. M. A. de Graaf.

N°. 11. Rondo Capriciozo voor Piano, van F. Mendelssohn Bartholdy, uitgevoerd door de leerling Th. Vos.

N°. 12. Air Varié voor Viool, van M. Singer, uitgevoerd door de leerling L. Schlegel.

N°. 13. La Charité, 3st. Koor van G. Rossini, gezongen door de leerlingen van de 2de en 3de Zangklasse, de Solo gezongen door de leerling H. M. Hensterman.

Vóór de uitvoering van het laatste nommer werden aan de leerlingen prijzen, eervolle vermelding of bevorderingen toegekend. Vooraf werd herinnerd, dat alleen in de 4de of laagste klasse prijzen werden uitgereikt.

Piano. 4de kl. Een prijs aan: M. du Moulin, A. C. de Gaay Fortman, A. H. van Outeren, J. G. van Goens, J. H. Koppeschaar en P. E. Elconna. — Bevorderd van de 4de tot de 3de kl.: C. J. S. Viruly v. Pouderoyen, W. A. Oliphant, G. H. T. Obreen, H. L. A. Obreen, M. Maandag, A. G. Hoos, T. G. Sparenberg, M. C. G. J. Wittewaall, J. C. S. Hartevelt, A. Hartevelt, L. C. M. Quant, H. C. A. Quant en G. J. Prins. — Van de 3de tot de 2de kl.: H. M. W. Kooreman, J. G. T. van Renesse, C. J. van Outeren en J. G. Engels. — Eervolle vermelding in de 4de kl. aan: J. H. A. van Ravenhorst, M. E. van Henkelom, welke de prijs had verdiend doch als kind van een der Commissarissen daarmede niet heeft kunnen begiftigd worden, C. L. Tengbergen, M. P. W. Rensfort v. Valkenburg en P. J. van Iersen. — In de 3de kl. aan: C. J. A. Viruly v. Pouderoyen, A. Berghaus, J. M. van Goens, S. A. A. de Graaf, M. Maandag, M. L. Cohet, J. P. M. M. Hoogenstraten, J. C. M. Hoogenstraten, J. J. Meerburg, A. G. Hoos, J. W. M. Geraerds Thesingh, A. van Iersel, A. M. Bertrand, T. G. Sparenberg, J. D. A. M. Lührmann, C. W. Kist en E. M. H. Kros. — In de 2de kl. aan: Th. Vos, M. van Kaathoven, S. van Kaathoven en H. M. Hensterman.

Viool. Bevorderd van de 4de tot de 3de kl.: M. van Kaathoven en J. T. v. d. Chijs. — Van de 3de tot de 2de kl.: P. R. Tak. — Eervolle vermelding aan: L. Schlegel.

Violoncel. 4de kl. Een prijs aan: M. J. de Graaf. — Eervolle melding aan: L. J. Weydung.

Zang. 4de kl. Een prijs aan: H. W. E. v. Ravenhorst, L. C. M. Quant, H. C. A. Quant en P. J. van Iperen. — Bevorderd van de 4de tot de 3de kl.: S. A. A. de Graaf, C. L. Tengbergen, E. M. H. Kros, P. A. J. Kros, J. H. A. v. Ravenhorst, Z. Dutry van Haeften, J. M. v. Goens, J. P. M. M. Hoogenstraten en J. C. M. Hoogenstraten. — Van de 3de tot de 2de kl.: M. P. Muller en E. M. Piegneau. — Eervolle vermelding in de 4de kl. aan: J. C. H. van Witzenburg, M. E. van Henkelom, F. A. A. Kros en S. M. P. Bronggeest. — In de 3de kl. aan: S. van Kaathoven, C. J. A. Viruly v. Pouderoyen en J. D. A. M. Lührmann. — In de 2de kl. aan: M. van Kaathoven, Th. Vos, H. M. W. Kooreman en H. M. Hensterman.

De voorzitter besloot deze bijeenkomst met eene toespraak tot de leerlingen, tot de leerlingen die de school zouden verlaten, tot de onderwijzers, de genoodigden en de leden der maatschappij, waarin de belangen van deze op nieuw werden aanbevolen.

— Zondag avond ll. werd in de Pieterskerk alhier, bij gelegenheid van de herdenking der kerkhervorming, het gewoon jaarlijksch verslag gedaan omtrent den toestand en de verrigtingen van het Nederlandsch bijbelgenootschap, en van de Leydsche afdeeling in 't bijzonder. De wel-eerw. heer H. W. Fangman sprak bij die gelegenheid over bijbel en bijbelverspreiding, naar aanleiding van Joh. V vs. 39a en c.

— Aanstaanden Maandag, den 14den dezer, zal de rederijkerskamer *Vondel*, ten behoeve van de hier gevestigde kweekschool voor zeevaart, in de stadsgehoorzaal eene openbare vergadering houden.

— Het bestuur van het Nederl. zendelinggenootschap te Rotterdam heeft den onlangs benoemden adjunct-directeur van het zendingshuis aldaar, S. W. Roorda van Eysinga, eervol uit die betrekking ontslagen.

— In de najaars-vergadering van dit jaar van de commissiën ter afneming van de examens, in de onderscheidene provinciën des lands, van hen, die bevoegdheid verlangen tot het geven van lager- en middelbaar onderwijs, zijn geëxamineerd: 94 voor hoofdonderwijzer, toegelaten 51; 15 voor hoofdonderwijzeres, toegelaten 13; 4 voor huisonderwijzer, toegelaten 2; 7 voor

huisonderwijzeres, toegelaten 6; 184 voor hulponderwijzer, toegelaten 117; 95 voor hulponderwijzeres, toegelaten 67; voor meer uitgebreid lager onderwijs in de wiskunde 54 onderwijzers, toegelaten 36; voor teekenen 8 onderwijzers, toegelaten 5; voor handwerken 56 onderwijzeressen, toegelaten 56; voor het onderwijs in de beginselen van vreemde talen 326 onderwijzers en onderwijzeressen, toegelaten 128. (In Zuidholland zijn van de 25 onderwijzers maar 4 voor de Fransche taal toegelaten, in Zeeland van 6 en in Overijssel van de 9 *niet een;* in vele andere provinciën ging dat echter beter, in Drenthe kwamen alle 4 er door). Voor het middelbaar onderwijs, art. 72 der wet, zijn voor de Fransche taal geëxamineerd 5 onderwijzers, toegelaten 4; 2 onderwijzeressen, toegelaten 2; voor het Engelsch 5 onderwijzers, toegelaten 4; 1 onderwijzeres, toegelaten 1; voor het Hoogduitsch 5 onderwijzers, toegelaten 3; onderwijzeressen 2, toegelaten 2; wiskunde 10 onderwijzers, toegelaten 10; natuurkunde 2 onderwijzers, toegelaten 1; landbouw 3 onderwijzers, toegelaten 3; gymnastiek 7 onderwijzers, toegelaten 7.

— Men verneemt dat de redactiën van drie onzer geachte tijdschriften: den *Alg. Konst- en Letterbode*, den *Nederl. Spectator* en den *Tijdstroom*, dezer dagen besloten hebben haar werk met 1 Januarij 1860 gezamenlijk voort te zetten, en aan den *Nederl. Spectator* zoodanige wijziging en uitbreiding te geven, dat voortaan hetgeen in de drie afzonderlijke tijdschriften werd voorgestaan en medegedeeld, daarin vereenigd zal worden aangetroffen. De *Nederl. Spectator* zal in zijnen nieuwen vorm wekelijks bij de hh. D. A. Thieme, te Arnhem, en Martinus Nyhoff, te 's Gravenhage, worden uitgegeven. De Erven Loosjes, die tot nu toe den *Konst- en Letterbode* in vereeniging met den heer Nyhoff te 's Gravenhage uitgaven, hebben aangekondigd dat zij de uitgave van dat tijdschrift, onder eene nieuwe redactie, alleen zullen voortzetten.

— Op den 5den dezer is tusschen Egmond en Kamperduin gestrand de Nederl. kof *Gesina*, kapt. Schorting, met olie. De bemanning is door de reddingboot behouden aan wal gebragt.

— Het getal manschappen, gedurende de maand October te Harderwijk aangekomen, bedraagt 423 man. Men verwacht aldaar een transport sterk 40 man, bestemd voor het leger in Indië, dat te Marseille is aangeworven, en van laatstgenoemde stad de reis naar die plaats heeft aangevangen.

— Te Oostwold (Groningen) is Donderdag ll. de boerenplaats van den heer Oosthoff, met al het daar voorhanden zijnde graan en 350 mud gerst, een prooi der vlammen geworden. Elf paarden, eene koe en drie varkens zijn daarbij omgekomen.

— In de memorie van beantwoording, betreffende het wets-ontwerp tot het verleenen van subsidie aan de Holl. spoorweg-maatschappij tot versmalling van het spoor, verklaart de regering dat de bedenkingen der kamer haar gevoelen over de noodzakelijkheid van die spoorversmalling niet hebben gewijzigd. Betreffende de lijnen Scheveningen-Gouda of Leyden-Woerden zegt de regering dat de bovengenoemde maatschappij zich, behoudens de goedkeuring der overeenkomst tot spoorversmalling door de wetgevende magt, bereid heeft verklaard, de onderhandelingen betreffende de voorwaarden eener concessie voor den spoorweg tusschen Leyden en Woerden, in verband met eene lijn van 's Gravenhage naar Scheveningen weder op te vatten. Onder die omstandigheden laat het zich niet wel aannemen, dat de lijn 's Gravenhage-Gouda de voorkeur zou blijven verdienen: immers de regering is die zienswijze niet toegedaan. De aanvrage van den heer Schretlen c. s. werd niet afgewezen, maar aangehouden, evenzeer als de aanbieding der Holl. maatschappij, om zich naar gelang van omstandigheden, over eene concessie Leyden-Woerden of 's Gravenhage-Gouda later te verstaan.

's GRAVENHAGE, 8 November.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw den heer N. Trakranen, benoemd president der factory van de Nederl. handelmaatschappij te Batavia, laatstelijk mede-directeur dier maatschappij.

Ook heeft Z. M. den heer J. Graat, commies bij de directie der marine te Willemsoord, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de keizer van Rusland aan den majoor van den Bosch van den generalen staf, adjudant van Z. K. H. den prins van Oranje, het ridderkruis der 2de kl. der orde van Sint Stanislas geschonken.

— Z. M. heeft bij den grooten staf benoemd tot generaal-majoor den kolonel J. M. graaf van Lynden, van dien staf, met bepaling dat hij zijn tegenwoordig traktement zal blijven genieten.

— Z. M. heeft goedgevonden bij het wapen der infanterie te benoemen: bij het 2de reg., tot kapitein 3de kl. den 1sten luit. jhr. F. P. O. Sickinghe, van het reg. grenadiers en jagers; bij het 8ste reg., tot kapitein 3de kl. den 1sten luit. G. T. W. Vijgh, van het 1ste reg. infanterie; te bepalen, dat genoemde kapitein Vijgh zal gedetacheerd blijven bij de normaal-schietschool.

— Tot burgemeesters zijn benoemd: te Hellevoetsluis, de heer W. A. Tenckinck; te Vlieland, de heer L. Zunderdorp; en te Odijk en Werkhoven, de heer Y. J. H. de Kock.

— Z. M. heeft aan de heeren J. M. L. Mispelblom Beijer en P. Jennes vergund hunne standplaats als notaris over te brengen van Dinxperlo naar Lochem en van Blokzijl naar Vollenhove; aan den heer H. K. J. van den Bussche eervol ontslag verleend als notaris te Goes en in zijne plaats aldaar benoemd den heer H. K. Dominicus van den Bussche, cand. not. en tot notaris te Blokzijl benoemd den heer H. ter Horst, cand. not.

— H. M. de koningin is over Lyon naar Marseille en van daar naar Nizza vertrokken, waar H. M. zich thans bevindt en nog eenigen tijd zal vertoeven. Tegen het einde dezer maand wordt H. M. over Straatsburg en Stuttgardt in de residentie terug verwacht. Het is ons zeer aangenaam hierbij te mogen vermelden, dat het zachte klimaat op H. Ms. gezondheidstoestand een gunstigen invloed schijnt uit te oefenen, daar H. M. thans zeer welvarende is. (*N. R. C.*)

— De minister van finantiën zal op Donderdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Gisteren morgen is aan den Z. O. Buitensingel alhier het lijk opgehaald van een klapwaker, die, waarschijnlijk door de duisternis misleid, in het water is geraakt. Hij was een braaf huisvader en laat 3 kinderen na.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 7 November.

Aan de orde was de voortzetting der beraadslagingen over het wets-ontwerp betrekkelijk de spoorwegen. Daarover hebben het woord gevoerd de hh. van Akerlaken, van Reede van Oudtshoorn, van Heiden Reinestein, Wintgens en Godefroi. De heer van Akerlaken kon de regering hierin niet ondersteunen, daar hij vermeende dat daarmede 's lands belangen niet zouden worden bevorderd, en dat door eene aanneming de toekomst van de finantiën, die nu in eenen voordeeligen toestand verkeeren, in de waagschaal zouden worden gesteld. De voorgestelde rigtingen waren volgens hem ook niet in het algemeen belang ontworpen. De heer van Reede van Oudtshoorn verklaarde zich tegen de zamenvatting van de noorder- en zuiderlijnen in een wets-ontwerp; daardoor werd, volgens hem, aan velen een zedelijken dwang opgelegd om zich daarvoor te verklaren. De ontworpen lijnen waren naar zijn oordeel ondoeltreffend tot goede verbinding van de noorder- en zuiderdeelen des lands. De heer van Heiden Reinestein kwam op tegen het denkbeeld van den aanleg van staatsspoorwegen en tegen de aanvallen van sommige sprekers ten opzigte van de ontworpen lijn van Meppel over Assen naar Groningen. Die lijn zou krachtig medewerken om den bloei van Drenthe te bevorderen. De heer Wintgens meende dat het niet noodig was alles in eens tot stand te brengen, maar dat men zich vooreerst tot het noodigste kon bepalen. Zijns inziens was het noodig eerst een vast plan ten opzigte der spoorwegen aan te nemen, ten einde door eene verkeerde keuze niet de bittere gevolgen te ondervinden, waarover men zich in België beklaagt. Voorts verklaarde hij tegen de wet te zullen stemmen. De heer Godefroi was van meening, dat in deze zaak eerst eene wet had moeten zijn aangenomen en dan concessie verleend. Wat de lijnen betrof, toonde hij de wenschelijkheid aan eener aansluiting van Harlingen, Groningen met Rheine en Noord-Duitschland even als eene verbinding van den noorderweg met den Rijnspoorweg te Utrecht en met Arnhem. Hij deed ook uitkomen, dat de aanleg van den weg van Utrecht over Culemborg naar 's Hertogenbosch voordeeliger zou zijn dan het plan door de regering aangeboden, en dat door de regeringsvoordragt, Amsterdam geheel aan zich zelf zou worden overgelaten.

Zitting van Dingsdag 8 November.

Voortzetting der beraadslagingen. De heer Betz heeft in eene zeer uitvoerige rede het wets-ontwerp verdedigd: door na te gaan wat bij den aanleg van spoorwegen als hoofddoel moet gelden, en door de verleende concessiën aan dat hoofddoel te toetsen, terwijl hij met eenige finantiële beschouwingen besloot. De heer de Bieberstein heeft het ontwerp mede verdedigd. Hij betoogde dat het stelsel van twee rivier-overgangen in het algemeen belang was aan te prijzen. De hh. Idzerda, van Lynden en Foreest hebben het ontwerp bestreden. De laatste zal eene motie doen om de rigtingen bij de wet te bepalen. Hij verlangt dat de staat dan die wegen zal doen aanleggen en de exploitatie aan particuliere ondernemingen verpachte.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 November.

Het onlangs vermelde kostbare geschenk, bestaande in eene tent van caschemiren shawll-stof, en een massief gouden ledekant, ter waarde van 150,000 £, zijnde een geschenk van den Maharajah van Caschmir aan H. M., is op het paleis te Windsor aangekomen en voorloopig in de troonzaal nedergezet.

— De *Morn. Post* berigt dat de Fransche regering aan de onze meer gunstige verklaringen heeft gedaan omtrent de Italiaansche zaak en dat onze regering, ofschoon tot het congres nog niet toegetreden, die verklaringen welwillend heeft opgenomen, en meer geneigd is om er deel aan te nemen.

— Uit het wrak van de *Royal Charter* is eene staaf goud opgehaald. Men hoopt nu ook daar ter plaatse het overige goud, dat aan boord van het schip was, te zullen vinden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 November.

In wel onderrigte kringen hier ter stede verzekert men dat de *Moniteur* Dingsdag morgen de onderteekening van de onderscheidene vredes-verdragen zal mededeelen en tegelijkertijd of een dag later de bijeenkomst van een congres. Hoewel de Engelsche dagbladen blijven beweren dat Frankrijk en Engeland het omtrent de voorwaarden, waarop Engeland zal toetreden, nog niet eens zijn geworden, mag men aannemen, dat de onderhandelingen zoo verre zijn gevorderd, dat de deelneming van Engeland zoo goed als zeker is.

Uit Zurich wordt echter nu weder berigt, dat de onderteekening der verdragen op nieuw is uitgesteld, wegens verschil in de regeling der finantiële quaestie.

— De ontvangst bij ons kabinet eener nota van lord Russell, waarin hoop werd gegeven op de vereffening der geschillen omtrent het Suez-kanaal, wordt niet bevestigd. Het Engelsche kabinet moet echter over deze zaak zeer verdeeld zijn. Lord Russell en eenige zijner ambtgenooten zouden zich met den stelselmatigen tegenstand van lord Palmerston ten opzigte van de onderneming van den heer de Lesseps niet kunnen vereenigen.

— Naar men verneemt worden de toebereidselen voor de Chinesche expeditie met kracht voortgezet. In de eerste helft van December zouden reeds 8000 man vertrekken. Omtrent de keuze der hoofd-officieren, die de expeditie zullen leiden, is nog niets bekend.

— Volgens den *Mon. de l'Armée* gaat men in China voort met het maken van krijgstoerustingen, niet alleen aan de monden van de Peiho, maar ook in de nabijheid van Peking. Niet verre van de hoofdstad worden versterkingen aangelegd, die den weg derwaarts bestrijken. Men zegt dat de keizer voornemens is, in geval van nood, met zijne 70,000 man sterke lijfwacht naar Tartarye de wijk te nemen, hetgeen de onderhandelingen grootelijks zou belemmeren.

— Men verzekert dat aan de leden van den stedelijken raad alhier eene

bezoldiging van 10,000 fr. zal toegelegd worden, als belooning voor hunne menigvuldige werkzaamheden.

— Een hevige brand te Elbeuf heeft een 30-tal huizen in de nabijheid van het stadhuis vernield. De schade wordt op een millioen fr. begroot. Gelukkig zijn al de talrijke fabrieken dier stad voor vernieling gespaard gebleven.

— De *Courr. de Lyon* meldt, dat op den 1sten dezer een paard, van een grondeigenaar in die streken is overleden, dat den zeldzamen ouderdom van 52 jaren had bereikt.

— De gezondheidstoestand onzer troepen op de Marokkaansche grenzen begint, volgens de jongste berigten, beter te worden. De cholera was sterk aan het afnemen.

— Het *Journ. des Déb.* ontwikkelt in een vertoog over de Marokkaansche aangelegenheden de meening, dat de Spaansche regering weldra te dier zake in groote moeijelijkheid zal geraken, eensdeels door de oorlogzuchtige opgewondenheid der natie, welke aan hetzelve niet veroorloven zal, het leger uit Marokko terug te roepen zonder duurzame vruchten der te behalen overwinningen geplukt te hebben; anderen deels door de houding van Engeland, hetwelk bepaald voornemens schijnt te zijn door zijne bemoeijingen den duur des oorlogs te bekorten en de voordeelen, welke Spanje zou kunnen behalen, zoo veel mogelijk te beperken. Het *Journ. des Déb.* is echter overtuigd dat Frankrijk, hetwelk Spanje tot de onderneming heeft aangemoedigd, het zal ondersteunen tot dat de onderneming tot een goed einde gebragt is.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de keizer van Marokko voornemens is bij alle Europesche mogendheden te protesteren tegen den oorlog, welken Spanje hem aandoet, met de bijvoeging, dat alle geschillen op minnelijke wijs hadden uit den weg kunnen geruimd worden, zoo Spanjes eischen niet dagelijks waren toegenomen; dat hij de Spaansche regering had toegestaan zelve de stammen te straffen, waarover zij zich te beklagen heeft, maar dat de oorlogsverklaring hem nu in de noodzakelijkheid brengt zijne troepen te vereenigen en geweld met geweld te keeren.

Voorts bevatten de Spaansche bladen brieven uit Afrika, waarin aan de Engelschen eene bijna opentlijke deelneming wordt toegeschreven aan de verdedigingsmaatregelen, die door de Marokkanen worden genomen. In een dezer brieven wordt gezegd dat er door Engelsche vaartuigen officieren zijn ontscheept, die zich in uniform aan de zijde van Moorsche officieren hebben vertoond, met wie zij blijkbaar een verdedigingsplan beraamden. Men maakt hier de aanmerking, dat het wel particuliere personen kunnen zijn, die hunne diensten aan de Marokkaansche regering hebben aangeboden, want dat Engeland, na het regt van Spanje te hebben erkend, niet zal toelaten dat zijne officieren op deze wijze aan den oorlog deel nemen.

ITALIË.

De bekende brief van keizer Napoleon over de Italiaansche zaken wordt door de Sardinische dagbladpers, zelfs door de ministeriële, ongunstig beoordeeld. Het plan van een staten-verbond wordt geheel verworpen, omdat het de herstelling der hertogen medebrengt, en ook de Oostenrijksche heerschappij in Italië doet voortduren. Men ziet overigens in dien brief slechts eene raadgeving aan den koning van Sardinië, die hij kan aannemen of verwerpen. Men laat niet na den koning tot het laatste aan te zetten.

— De Sardinische leening van 100 millioen fr. vindt te Turyn veel deelneming. De voornaamste huizen hebben voor belangrijke sommen ingeschreven.

— Uit Savoye worden treurige berigten ontvangen. Zware regens, gevolgd door een plotseling smelten van de sneeuw, hebben al de stroomen buiten hunne oevers doen treden en groote verwoestingen aangerigt. In Opper-Savoye zijn al de dijken doorgebroken en de schoone vallei tusschen Albertville en Montmelian is in een uitgestrekt meer herschapen, waarin de woningen slechts eilanden vormen. Van-regeringswege zijn een aantal reddingsbooten naar de plaats van het ongeluk gezonden. Voor zooverre men weet zijn er slechts drie personen bij deze ramp omgekomen, waaronder de ingenieur Grattone, broeder van een der drie bestuurders van de werken tot doorboring van den berg Cenis.

— Even als in Toskane zijn ook in Parma, in Modena en te Bologna de nationale vergaderingen bijeengeroepen. Omtrent het doel dezer bijeenkomsten was men eerst in het onzekere, maar het is later gebleken dat men daarin wil beraadslagen over de instelling van een regentschap over Midden-Italië. Op den 7den November is in de vergadering te Parma eene boodschap van den dictator ingekomen, waarbij prins Eugène de Carignan belast wordt met het regentschap.

— Door verschillende bladen is het berigt omtrent de gevangenneming van den bisschop van Rimini, in weerwil van herhaalde logenstraffing, voor echt verklaard, en zelfs heeft een Belgisch kerkvoogd in zijn mandement daarvan gesproken als van een zwaar vergrijp tegen de kerk. De bisschop zelf heeft thans in het officiële blad van Bologne eenen brief geplaatst, waarin hij verklaart dat hij niet gevangen is genomen en ook niet de minste beleediging heeft ondergaan.

— De soldaten van Garibaldi worden ongeduldig en gelooven dat zij aan hun lot overgelaten zullen worden of wel verraden zijn. Zij verlangen te vechten of huiswaarts te keeren. Overigens is het financiewezen in de onderscheidene staten van Midden-Italië zeer ongunstig en het is te vreezen, dat de regeringen tot impopulaire maatregelen zullen moeten overgaan om in de behoeften der schatkist te voorzien.

— Uit Venetië meldt men, dat de zaal der Dogen met instorting bedreigd wordt. Niet één paleis in Europa bezit eene zoo groote zaal. Zij bevat ook de grootste schilderij der wereld, een werk van Tintoret, waarop 200 personen voorkomen en dat den gelukstaat der gezaligden voorstelt.

— De berigten uit Napels luiden iets gunstiger, vooral wat betreft de goede orde in het rijk. De regering zou besloten hebben eene uitgebreidere amnestie te schenken dan die welke op het einde van de regering van koning Ferdinand werd afgekondigd. Ook zou zij den stoffelijken welvaart willen bevorderen door den aanleg van groote werken van algemeen nut. Op Sicilië is het rustiger. Het leger van de Abruzzen heeft de winterkwartieren betrokken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 November.

Men verneemt dat de prins-regent aan Z. K. H. den prins van Oranje de orde van den Zwarten Adelaar heeft geschonken.

— Uit Kassel meldt men, dat de keurvorst van Hessen geweigerd heeft eene deputatie van de kamer van afgevaardigden te ontvangen, die in last had de herstelling der constitutie van 1831 te verzoeken.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat de heer Collins, consul der Vereenigde Staten te Nicolajeff aan den Amur, het plan heeft ontworpen een telegraaf aan te leggen van Moskou door Straat Behring en Sitka naar St. Louis in de Vereenigde Staten, ten einde eene directe gemeenschap tusschen Petersburg en New-York te verkrijgen. Verder wil de heer Collins eene telegraaflijn aanleggen van Kiachta naar Peking en van daar door Saghalien naar Jeddo en Hakodate, in Japan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 November.

Men beweert dat de keizer aan den graaf de Crenneville, dezer dagen benoemd tot eersten adjudant-generaal, den last heeft opgedragen om hem steeds onbewimpeld de waarheid te verklaren nopens alle onderwerpen, waaromtrent hij hem verslag moet doen en daarbij vooral niets te verzwijgen van hetgeen men gewoonlijk onderstelt, den keizer onaangenaam te zullen zijn.

— De *Oest. Corresp.* komt op tegen de berigten der buitenlandsche bladen over den toestand van Hongarye en de aldaar heerschende beweging. Het blad noemt die berigten onjuist en zegt dat het te betreuren is dat ook binnenlandsche bladen zich in die polemiek mengen, daar thans alles gedaan wordt om verzoening aan te kweeken tusschen de verschillende volksstammen van den Oostenrijkschen staat en op hun aller behoeften gelet wordt.

— De generaal Giulay is nu definitief op pensioen gesteld. Bij de mededeeling van het verleenen van dit pensioen werd in de *Wien. Zeit.* niet gezegd dat hij eervol was ontslagen.

TURKYE.

Uit Konstantinopel meldt men, dat de groot-vizier allerlei maatregelen beraamt om de finantiën van den staat te verbeteren. Hij heeft het plan van eene gedwongen geldleening ontworpen, volgens hetwelk iedere stad des rijks verpligt zal zijn eene bepaalde som gelds tegen genot van rente aan de schatkist voor te schieten. Verder zou hij de jaarwedde van alle ambtenaren van hoogeren rang met 20 pCt. willen verminderen.

— Aan Surreya-pacha, gouverneur van Jeruzalem, is het gelukt de talrijke rooverbenden, die Palestina verontrusten, ten onder te brengen. Hunne aanvoerders zijn in handen der troepen gevallen en naar Konstantinopel opgezonden. Er zullen nu een 30-tal blokhuizen opgerigt worden, ter huisvesting van troepen, ten einde de wegen veilig te houden, hetgeen wegens het toenemend getal bedevaartgangers allernoodzakelijkst is.

— De bekende Omer-pacha is niet alleen als gouverneur van Bagdad afgezet, maar tevens naar Kharpoot, een stadje in Kurdistan, gebannen. Hij heeft zich aan groote knevelarijen schuldig gemaakt.

— Uit Alexandrië meldt men, dat de Engelsche generaal Malcolm, namens koningin Victoria, den onder-koning een prachtig geschenk heeft aangeboden. De Engelschen maken toebereidselen tot den doortogt der troepen, voor de Chinesche expeditie bestemd.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien de adressen: *a.* van GODFRIED DIEFENBACH, broodbakker; *b.* van HENDRIK VAN STRIEN, winkelier, en *c.* van PIETER CORNELIS VAN BOOREN, beestelmaker, allen binnen deze gemeente woonachtig, waarbij zij vergunning vragen tot het *houden en mesten van varkens*, de eerste in twee pakhuizen, het eene op het Pieterskerkhof, geteekend Wijk IV. No. 668, het andere in zekere poort op de Vliet, geteekend Wijk II. No. 29; de tweede op het erf achter zijn huis in de Klaarsteeg, geteekend Wijk VI. No. 1011; de derde op het open erf in eene poort aan de Middelstegracht, geteekend Wijk VII. No. 598/9.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824, (*Staatsblad* no. 19);

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 14den November aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen die verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl, bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 8 November 1859.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

Te Franeker is tot pred. bij de herv. gemeente beroepen ds. J. Posthumus Meijes, te Doesborgh.

— Te Kage is tot predikant beroepen de heer F. Hage, candidaat bij het prov. kerkbestuur van Overijssel.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een welgeschapen ZOON, M. E. BERRANGÉ, geliefde Echtgenoote van

LEIDEN, 6 November 1859. F. DE LETTRE BICCARD.

Voorspoedig bevallen van een ZOON J. J. VAN DEN ES, geliefde Echtgenoot van

LEIDEN, 7 November 1859. Dr. H. A. KLEYN.

Eenige kennisgeving.

LEYDEN, 6 November 1859. Heden overleed, na een langdurig doch geduldig lijden, mijn geliefde jongste Zoon, MATTHIEU JUSTIN, in den ouderdom van 39 jaren.

J. KANTEBEEN, Wed^e. P. H. A. DE PLANQUE.

Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader de Heer CORNELIS VAN BREDERODE, in den ouderdom van ruim 61 jaren. Na een langdurig ligchamelijden, maakte eene hevige hersenontsteking een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

Uit aller naam,

LEYDEN, 7 November 1859. C. VAN BREDERODE, J^r.

Voor de belangstelling, ondervonden bij de bevalling van zijne Echtgenoote, betuigt de Ondergeteekende zijnen welgemeenden dank.

LEYDEN, 7 November 1859. H. C. HARTEVELT.

Was het smartelijk en treffend voor mij ook mijne tweede Gade, WILHELMINA VAN ROMBURG, en twee mijner Lievelingen grafwaarts heen te voeren, troostrijk voorwaar onder zulke bedroevende omstandigheden was ons de algemeene belangstelling en deelneming, van alle zijden bij die verschillende verliezen ondervonden. Dank, ja hartelijke dank, wordt aan die velen door mij, ook namens wederzijdsche Betrekkingen toegebragt. Dat de ondoorgrondelijke raad Gods in Zijne wijsheid het zoo leiden moge, dat nimmer het dergelijke door hen, welke van deze deelneming blijken gaven, ondervonden worde. Doch is het Zijn alwijze wil beproevingen te zenden, waar Hij die nodig acht, mogen er voor die treurenden dan ook zoovele vertroostingen mede vergezeld gaan.

T. F. VLIELAND.

VEREENIGING VOOR CHRISTELIJKE BELANGEN.

Vergadering op Vrijdag 11 November 1859, des avonds ten *half acht* ure, in de Zaal: Noordeinde, Wijk I. N°. 29.

Spreker: D^r. **J. H. GUNNING Jr.**, van *Hilversum*.

J. COUVÉE Az., *Secretaris*.

Bij het Bestuur zijn toegang-billetten verkrijgbaar, voor zoo ver er plaatsen beschikbaar zijn.

Vereeniging uit Liefde.

Vergadering der Leden, op Vrijdag den 11^den November 1859, des avonds ten 8 ure in de Stads-Gehoorzaal.

J. Z. L. CREUTZ LECHLEITNER, *Voorzitter*.
P. E. SPRINGER, 1^e *Secretaris*.

Allen welke eenige gelden te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw MARIA BRINKMAN, overleden den 3^den November 1859 binnen *Leyden*, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen, voor het einde dezer maand, ten huize van den Ondergeteekende.

JAN SCHAAP, *Executeur*,

LEYDEN, 7 November 1859. Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII. N°. 986.

Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegeven Certificaten van **Russische Fondsen**, verschenen 1 Julij 1859, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*, als van 6 pCt. *in Assignatiën*, groot Rs. 30.— met *f* 14.38, veertien Guldens acht-en-dertig Cents, en van 6 pCt. *in Zilver*, groot Rs. 15.— met *f* 25.15, vijf-en-twintig Guldens vijftien Cents.

AMSTERDAM, 5 November 1859.

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

DIJKGRAAF EN HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND brengen bij deze ter kennisse van belanghebbenden:

1°. dat de begrooting van het dienstjaar 1860, met de daarbij behoorende memorie van toelichting, van 7 tot 21 November aanstaande, van des morgens *tien* tot des namiddags *twee* ure, op de secretarie van het Hoogheemraadschap ter inzage ligt van het algemeen, en aldaar verkrijgbaar is gesteld tegen betaling van 65 cents voor elk exemplaar;

2°. dat de ingelanden, volgens artikel 165 van het reglement van 6 Julij 1857 (*Staatsblad* n°. 90), hunne bezwaren tegen deze begrooting binnen acht dagen, nadat die ter visie heeft gelegen, en dus vóór 28 November, aan de vereenigde vergadering moeten inzenden;

3°. dat de vereenigde vergadering op Woensdag den 30sten November, des morgens ten *elf* ure, in eene openbare zitting zal overgaan tot behandeling van de boven bedoelde begrooting.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland,

LEYDEN, 5 November 1859. H. C. J. HOOG, Dijkgraaf,
J. T. BUYS, Secretaris.

De Ondergeteekende berigt aan zijne Begunstigers en Stadgenooten dat hij zijne **Banketbakkers- en Koks-Affaire** heden heeft overgedaan aan den Heer A. D. BENDERS. Met dankzegging voor het genoten vertrouwen beveelt hij zijn Opvolger in hunne welwillendheid aan.

LEYDEN, 7 November 1859. S. W. WOLVEKAMP.

Mij, refererende aan bovenstaande Advertentie, neem ik de vrijheid mij in dezelfde gunst die mijn Voorganger genoot aan te bevelen. Daar ik gerruimen tijd bij den Heer WOLVEKAMP en mede in de voornaamste Affaires des lands ben werkzaam geweest, vlei ik mij in alles wat tot het vak betrekking heeft, zoomede het leveren van **Diners per Couvert** als **per Schotel**, te kunnen concurreren.

LEYDEN, 7 November 1859. A. D. BENDERS.

J. BRUGGEMANN,

Mr. Instrumentmaker, Breedestraat naast het Stadhuis, W. IV. N°. 225,

Heeft de eer zijne geachte Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij thans zeer ruim voorzien is van gewone en catarakt **Brillen, Lorgnetten en Oogglazen** in alle formaten en kleuren geslepen, voor zwakke, kort- en wijdzigtige oogen; tevens worden op verzoek de Brillen en Glazen ter proef gegeven. Hij zal niet nalaten het vertrouwen, hem sedert een aantal jaren door Heeren Professoren en andere deskundigen geschonken, zich verder waardig te maken, bij wie tevens de beste informatiën te bekomen zijn.

AGENT.

Men vraagt voor de Stad Leiden en omstreken voor eene zeer solide **Brandverzekering-Maatschappij**, groot *f* 300,000, een **AGENT**, verpligt een aandeel te nemen à *f* 1000 fournissement, als garantie op zeer aannemelijke voorwaarden. Adres *franco* met geteekende Brieven onder Lett. **T. C.** bij den Boekh. G. W. TIELKEMEIJER, te *Amsterdam*.

Worden verlangd met Februarij e. k. of vroeger: eene **Burger-Keukenmeid** en eene **Werkmeid**, **P. G.** Adres in persoon of met *franco* brieven onder Lett. **Z.** bij den Boekhandelaar P. ENGELS, te *Leyden*.

Op Zaturdag den 5^den November 1859 is het WINKELHUIS, te *Leiden* op de Aalmarkt, Wijk IV. N°. 136, in bod gesteld op . . . . . *f* 2550.—

En het PAKHUIS in de Zonneveldspoort, Wijk IV. N°. 132, op de som van . . . . . 330.—

Nader verhoogd met . . . . . 25.—

Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 12^den November 1859, terwijl verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden*.

OPENBARE BESTEDING

op het Raadhuis der Gemeente *Leyden*, op Maandag den 14^den November 1859, 's middags ten *twaalf* ure, van:

De leverantie van de benoodigde LICHT- EN BRANDSTOFFEN *ten behoeve der Gemeente Leyden, voor den tijd van twaalf maanden, ingaande den eersten Januarij en eindigende den laatsten December 1860.*

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 7 November.

Tarwe, goede en puike van *f* 9.10 tot *f* 9.50; mindere van *f* 6.75 tot *f* 9.00. Rogge: *f* 6.25 à *f* 7.25. Gerst: Winter *f* 5.00 à *f* 6.50; dito Zomer *f* 5.00 à *f* 6.00.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 9.80 tot *f* 10.00. Pruissische Rogge *f* 6.60 à *f* 7.10.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 7 November.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	64	64⅛	64⅛
Dito Certificaten	3	76½	—	—
Dito dito	4	97½	97 9/16	97½
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	126½	—	—
O. I. Leening	4	96½	96⅝	96½
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
BELGIE	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1½	31 13/16	31⅞	31⅞
Dito Obligatiën	3	43⅝	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	41¼	41⅜	40 5/16
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	43½	43 9/16	43 9/16
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	103⅝	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	101⅝	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	85½	—	—
Dito 1840	4	80 11/16	80 13/16	80 11/16
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	80⅝	80 11/16	80 11/16
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	61	—	—
Certificaten van dito	6	61 9/16	61⅝	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	157½	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	77 11/16	77¾	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	101⅜	101½	101½
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	54	54½	54½
Dito Nieuwe	5	73½	73⅝	73½
Dito 1847	2½	28 11/16	28 13/16	28¾
BRAZILIE, 1824 100 £	5	99½	—	—
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	5	27	27⅝	27⅜
GRENADA, Obligatiën	3½	14 9/16	14⅝	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	21	21⅛	21 3/16
N.-AMERIKA, Bankactiën				

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.